

نوبت امتحانی : خرداد ماه ۹۷ مهر آموزشگاه پایه : دهم انسانی ساعت شروع : صبح مدت امتحان : ۶۵ دقیقه تعداد صفحات: ۳	با اسمه تعالی	نام و نام خانوادگی : بهرام شفیعی سوال درس : تاریخ ۱ نام آموزشگاه: تاریخ امتحان : ۹۷ / ۱ / ۱
نام و نام خانوادگی دبیر : بهرام شفیعی نمره به عدد: ۱۰ تاریخ و امضاء : نمره به حروف :	تجدید نظر	نام و نام خانوادگی دبیر : بهرام شفیعی نمره به عدد: ۱۰ نمره به حروف : تاریخ و امضاء :

ردیف	سوالات"	بارم
	بخش اختیاری: فرآگیران گرامی از دو بسته‌ی الف و ب تنها به یک قسمت پاسخ دهید.	
	بسته الف	
۱	<p>(۱) متن زیر را بخوانید و با استفاده از کلمات داده شده متن را کامل کنید: ۱</p> <p>کلمات: خدای نامه / سالنامه های دولتی / هروdot / گزنوون / پدر تاریخ /</p> <p>در ایران باستان گویا..... وجود داشته که حاوی اخبار و رویدادهای مهم بوده اند، علاوه بر این می توان تدوین و نگارش..... در زمان ساسانیان را نمونه ای از دلیستگی ایرانیان به نگارش وقایع و ضبط سلسله حوادث تاریخی دانست.</p> <p>تاریخ نگاری در مفهوم کامل آن، از قرن پنجم پیش از میلاد در یونان باستان با ظهور مورخ بزرگی مانند..... که لقب..... گرفت، آغاز شد.</p> <p>(۲) نمودار زیر که به مراحل پژوهش در تاریخ ارتباط دارد را تکمیل کنید: ۰/۷۵</p> <p>(۳) به سوالات چهار گزینه‌ای زیر پاسخ دهید:</p> <ul style="list-style-type: none"> - کدام اثر زیر به طور تصادفی کشف شده است؟ ۰/۲۵ - الف) مردان نمکی زنجان ب) شهر سوخته پ) تخت جمشید ت) تپه سیلک - ژولیوس سزار دستور داد گاهشماری روم براساس کدام گاهشماری اصلاح شود؟ ۰/۲۵ - الف) مصر باستان ب) بین النهرين پ) ایران ت) بابل <p>(۴) واژه‌های زیر را تعریف کنید: ۱/۷۵</p> <ul style="list-style-type: none"> الف) محوطه باستانی: ب) آثار باستانی، تاریخی: ج) خط زمان: <p>(۵) چرا مرحله حفاری در کار باستان شناسان، مرحله‌ای حساس به حساب می‌آید؟ ۱</p>	۵
	بسته ب	
۱	<p>(۱) متن زیر را بخوانید و با استفاده از کلمات داده شده متن را کامل کنید: ۱/۲۵</p> <p>کلمات: ودا/ ریگ ودا / چندران گوپتا / موریا/ آشوکا/ سانسکریت / هاراپا</p> <p>مهمنترین اثر بر جامانده در باره عقاید آریاییان هند سروده هایی در ستایش آفرینش و خدایان با عنوان..... است که کهن ترین بخش آن..... نام دارد.</p> <p>یکی از فرماندهان هندی به نام..... بر ضد یونانیان سربه شورش برداشت او با به اطاعت در آوردن شماری از حاکمان محلی شمال هند سلسله ..... را بنیان گذاشت. این سلسله در دوران فرمانروایی ..... به اوج قدرت رسید و قلمرو خود را به سراسر هند بجز قسمت های جنوبی آن گسترش داد.</p>	

۲) نمودار زیر را در مورد پیامدهای کشاورزی تکمیل کنید: ۰/۷۵

۳) به سوالات چهار گزینه‌ای زیر پاسخ دهید: ۰/۷۵

-زادگاه فلسفه و پیشگام تفکر فلسفی کدام دولت شهر یونان بود؟

الف) آتن   ب) اسپارت   ج) تبس   د) هالیکارناس

-در تاریخ جهان باستان به پدر علم پژوهی معروف است؟

الف) سقراط   ب) افلاطون   ج) بقراط   د) فیثاغورث

-کدام امپراتور روم باستان به اوگستوس معروف شد؟

الف) ژوستی نین   ب) کنستانتین   ج) اسپارتاکوس   د) اکتاویان

۴) کاوش‌ها و تحقیقات جدید درباره تاریخ ایران چه نتایج و دستاوردهایی به همراه داشت؟ ذکر دو مورد ۱

۵) مقام و منزلت زن در ایلام باستان چگونه بود توضیح دهید؟ ۱

۶) محبوب ترین خدای ایلامی چه نام داشت؟ ۰/۲۵

دانش آموز عزیز پاسخ دادن به سوالات زیر اجباری است:

جمله‌های صحیح و غلط را مشخص کنید: ۲

الف) بر جسته ترین مرکز علمی دوران ساسانیان جندی شاپور نام داشت. ص غ

ب) اداره آموزشگاه‌ها و مدارس در دوره‌ی ساسانیان بر عهده‌ی وزیر اعظم بود. ص غ

پ) مجموعه‌ی «هزار افسان» در دوره‌ی هخامنشیان رایج بوده است. ص غ

با توجه به جدول سمت راست، گزینه‌های صحیح را از جدول سمت چپ انتخاب نموده و در پاسخنامه بنویسید.

۱ - جمشید

۲ - انوشیروان

۳ - داریوش بزرگ

۴ - کمبوجیه

۵ - مهرداد یکم

الف) جاده شاهی به فرمان ایشان احداث گردید.

ب) به وجود آمدن جشن نوروز به این پادشاه افسانه‌ای ایران نسبت داده می‌شود.

پ) در زمان پادشاهی این پادشاه مصر به تصرف هخامنشیان در آمد

ت) از مشهورترین پادشاهان ساسانی است.

۰/۷۵

۲

۱

۳

۰/۵

۴

۱

۵

۱

۶

به سوالات چهار گزینه‌ای زیر پاسخ دهید: (فقط یک گزینه صحیح است)

الف) کتاب مقدس زرتشتیان چه نام دارد؟

۱) دینکرد   ۲) یشتها   ۳) گائها   ۴) اوستا

ب) باشکوه ترین و زیباترین بنای دوره ساسانیان کدام اثر می‌باشد؟

۱) کاخ فیروزآباد   ۲) کاخ تیسفنون   ۳) کاخ بیشاپور   ۴) نقش رستم

جهای خالی را با کلمات داده شده مناسب پر کنید:

داریوش - دهیوک - وزیر اعظم - نیکاتور - واستریوشاں سالار - هووخشتره - شهربان - ساتراپ - پادشاه

الف) حکومت ماد در زمان فرمانروایی ..... به اوج خود رسید. ۰/۲۵

ب) در رأس تشکیلات سیاسی و اداری هخامنشیان ..... قراردا داشت. ۰/۲۵

پ) سلوکوس خود را ..... یعنی فاتح می‌خواند. ۰/۲۵

ث) رییس روستاییان و کشاورزان در دوره‌ی ساسانیان ..... نام داشت. ۰/۲۵

به سوالات تشریحی زیر دهید:

در مورد ویژگی‌های شخصیتی کورش توضیح دهید؟

۰/۵	مهم ترین اقدامات داریوش بزرگ را ذکر کنید.	۲
۰/۵	چرا حکومت اشکانیان را ملوک الطوایفی نامیده‌اند؟	۸
۱	چرا قباد از مزدگ حمایت کرد؟	۹
۱	دو مورد از عوامل مؤثر در سقوط ساسانی را بنویسید.	۱۰
۰/۷۵	مهم ترین وظایف دیوان شاهی چه بود؟	۱۱
۰/۵	به طور کلی در ایران باستان چند نوع قضاوت وجود داشت؟ نام ببرید.	۱۲
۰/۵	اسواران در دوره‌ی ساسانیان به چه کسانی می‌گفتند؟	۱۳
۰/۷۵	قبایل آریایی بر پایه‌ی شغل و پیشه‌ی افراد به چند دسته تقسیم شده بودند؟	۱۴
۱	چهار مورد از از عمدت‌ترین منابع درآمد حکومت در ایران باستان را بنویسید.	۱۵
۰/۷۵	طبق سفارش زرتشت پیروان او چه نکاتی را باید سرمشق زندگی خود قرار دهند؟	۱۶
۱	چرا دوره ساسانیان اهمیت بسزایی در تاریخ دین زرتشتی دارد؟	۱۷
۰/۵	دو مورد از آتشکده‌های دوران ساسانیان را نام ببرید.	۱۸
۱	در دوره اشکانیان گوسان‌ها به چه کسانی می‌گفتند؟	۱۹
۰/۵	دو مورد از عوامل شکوفایی هنر و معماری در دوره‌ی هخامنشیان را بنویسید.	۲۰
۰/۵	دو مورد از آثار معماری اشکانی را نام ببرید.	۲۱
۲۰	موفق باشید - شفیعی	

ردیف	سوالات	نمره				
۱	پاسخ سوالات بسته‌ی الف: <p>۱- جواب به ترتیب: / سالنامه های دولتی / خدای نامه / هرودت / پدر تاریخ : ۱</p> <p>۲- جواب به ترتیب -انتخاب موضوع - تدوین پرسش‌ها- شناسایی منابع -گردآوری و ...- تحلیل و تفسیر - گزارش یافته‌ها ۰/۷۵</p> <p>۳) - (الف) مردان نمکی زنجان ۰/۲۵ - (الف) مصر باستان ۰/۲۵</p> <p>۴) (الف) به جاهایی که باستان شناسان در آنجا آثار باستانی و تاریخی را مطالعه و در مواردی کشف می‌کنند، مکان باستانی گفته می‌شود. ۰/۵</p> <p>ب) آثار باستانی و تاریخی، به تمامی اشیا، ابزارها، بنایا و مکان هایی می‌گویند که ساخته دست بشر و محصول اندیشه او هستند. ۰/۷۵</p> <p>ج) خط زمان ابزار مناسبی است که به وسیله آن می‌توان رویدادهای یک دوره یا دوران های مختلف تاریخی را به ترتیب زمان وقوع آنها، بر روی نمودار نشان داد. ۰/۷۵</p> <p>۵) زیرا نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است؛ چرا که ممکن است با کوچ کترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بنایای تاریخی در حال کاوش وارد شود. ۰/۱</p>	۵				
۱	<p>۱) جواب به ترتیب: ودا/ ریگ ودا / چندران گوپتا / موریا/ آشوکا : ۱/۲۵</p> <p>۲) کشاورزی و دامداری - یکجانشینی و بودجه آمدن روستاها - تولید مازاد بر نیاز - نخصصی شدن کار - شکل‌گیری تجارت - شکل‌گیری شهرها و تأسیس تمدن‌ها ۰/۷۵</p> <p>۳) - (الف) آتن - (ج) بقراط - (د) اکتوایان هر مورد ۰/۷۵ - جمع ۰/۷۵</p> <p>۴) اول: کمک کرد تا سلسله‌های پادشاهی بهتر و بیشتر شناخته شوند و امکان تشخیص تاریخ واقعی از افسانه، تا حدودی فراهم آمد.</p> <p>دوم: کاوش‌ها نشان داد که چندین هزار سال پیش از مهاجرت اقوام آریایی، ساکنان فلات ایران به یک جانشینی و کشاورزی روی آورده و تمدن نسبتاً پیشرفتهای را بنیان نهاده بودند.</p> <p>سوم: یکی دیگر از نتایج تحقیقات دو قرن گذشته، تقسیم‌بندی جدیدی بود که موزخان از تاریخ ایران در دوره باستان ارائه کردند. ذکر دو مورد ۱</p> <p>۵) زنان موقعیت اجتماعی ممتازی داشتند و دارای قدرت و نفوذ فراوان بودند. زنان در عمدۀ ترین کارهای جامعه دارای نقش اساسی و تعیین کننده بودند. نقوش و پیکره‌های برجای مانده از دوره ایلامی نشان می‌دهد که زنان در امور اجتماعی و اقتصادی و مراسم رسمی سیاسی و دینی حضور چشمگیری داشته‌اند. ۱</p> <p>۶) این شوшинیاک ۰/۲۵</p>	۵				
۲	جمله‌های صحیح و غلط را مشخص کنید: <p>الف) ص □ ۰/۲۵ ب) غ □ ۰/۲۵ پ) ص □ ۰/۲۵</p>	۰/۷۵				
۳	<p>با توجه به جدول سمت راست، گزینه‌های صحیح را از جدول سمت چپ انتخاب نموده و در پاسخنامه بنویسید.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>(الف) ۳- داریوش بزرگ</td> </tr> <tr> <td>(ب) ۱- جمشید</td> </tr> <tr> <td>(پ) ۴- کمبوجیه</td> </tr> <tr> <td>(ت) ۲- انوشیروان</td> </tr> </table>	(الف) ۳- داریوش بزرگ	(ب) ۱- جمشید	(پ) ۴- کمبوجیه	(ت) ۲- انوشیروان	۱
(الف) ۳- داریوش بزرگ						
(ب) ۱- جمشید						
(پ) ۴- کمبوجیه						
(ت) ۲- انوشیروان						
۴	<p>به سوالات چهار گزینه‌ای زیر پاسخ دهید: (فقط یک گزینه صحیح است)</p> <p>(الف) (۴) اوستا (ب) (۲) کاخ تیسفون</p>	۰/۵				

۱	جاهای خالی را با کلمات داده شده مناسب پر کنید: الف) هووختره /۲۵ ب) پادشاه /۲۵ پ) نیکاتور /۲۵ ث) واستریوشن سالار /۰۰	۵
به سوالات تشریحی زیر دهید:		
۱	کورش نه تنها به عنوان یک جهانگشا و یا به علت فتوحاتی که انجام داد، ۰/۲۵ بلکه به خاطر شخصیت انسانیش همواره مورد تحسین و تکریم بوده است ۰/۲۵ در روزگاری که قتل و غارت و کشتار، روش معمول فرمانروایان و فاتحان بود، ۰/۰ کورش با پرهیز از چنین رفتاری، شکل جدیدی از فرمانروایی را به جهان معرفی کرد ۰/۲۵.	۶
۰/۵	تأسیس سپاه جاویدان، احداث جاده شاهی و برپایی کاخ‌ها و بنای‌های مجلل، به ویژه در شوش و تخت جمشید،	۷
۰/۵	نظام حکومتی اشکانیان مجموعه‌ای از حکومت‌های نیمه مستقل بود که به حکومت مرکزی اشکانی، مالیات و نیروی نظامی می‌دادند. این نوع حکومت را ملوک طوایفی خوانده‌اند..	۸
۱	قباد که در آغاز زمامداری خود قصد داشت از قدرت اشرف، نجبا و موبدان بکاهد و دست آنان را از امور گشوری کوتا کند، به حمایت از مزدک برخاست.	۹
۱	۱- ضعف قدرت سیاسی پادشاهان ساسانی به دلیل اختلاف و درگیری پیاپی با اشرف و بزرگان؛ ۲- شورش مکرر فرماندهان نظامی و دخالت آنان در کشمکش‌های سیاسی؛ ۳- نارضایتی توده مردم از حکومت ساسانی به سبب وجود تعیین‌ها و نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی و عدم مقاومت جدی آنان در برابر اعراب؛ ۴- کاهش توان اقتصادی حکومت ساسانی به سبب طغیان رودخانه‌های دجله و فرات، شکسته شدن سدها و به زیر آب رفتن زمین‌های حاصلخیز آسیستان (بین‌النهرین)؛ ۵- پیام جذاب دین اسلام که جهانیان را به پرستش خدای یگانه و برابری و برادری فرا می‌خواند ۶- انگیزه و روحیه قوی اعراب مسلمان.	۱۰
۰/۷۵	دیوان شاهی وظیفه مهم نگارش، تنظیم، ثبت و نگهداری نامه‌ها، اسناد و نوشتۀ‌های دولتی را بر عهده داشت.	۱۱
۰/۵	به دو شکل؛ رسمی (روحانیون، قضات شاهی)، و غیر رسمی (ریش سفیدان و بزرگان خاندان و قبایل).	۱۲
۰/۵	در زمان ساسانیان، سپاه دائم و مجهز به وجود آمد. اصلی‌ترین بخش این سپاه را سواره نظام سنگین اسلحه (سرتاپا) زره پوش تشکیل می‌داد که به آن اسواران گفته می‌شد.	۱۳
۰/۷۵	روحانیان - جنگ جویان - کشاورزان و شبانان	۱۴
۱	انواع مالیات‌ها شامل مالیات کشاورزی و دام، مالیات‌پیشه وران و مالیات سرانه؛ عوارض گمرکی، حمل و نقل و راه داری و حقوق بهره برداری از معادن و جنگل‌ها.	۱۵
۰/۷۵	پندار نیک، گفتار نیک و کردار نیک را سرمشق زندگی خود قرار دهند.	۱۶
۱	چراکه حکومت ساسانی، این دین را دین رسمی ایران اعلام کرد ۰/۲۵ با این اقدام، دین و سیاست به هم گره خوردند. ۰/۲۵ از یکسو، پادشاهان ساسانی به پشتیبانی کامل از دین رسمی پرداختند ۰/۰۰ و از سوی دیگر روحانیان زرتشتی، قدرت و حاکمیت پادشاهان ساسانی را تأیید کردند ۰/۰۰	۱۷
۰/۵	اتشکده آذربایجان مهر - آذر گشتنسب - آذر فرنیغ ذکر دو مورد	۱۸
۱	شاعران و موسیقی‌دان‌ها و داستان‌گوییان که داستانهای ملی و پهلوانی را از حفظ برای مردم می‌خوانند.	۱۹
۰/۵	سبب ثبات آرامش رونق اقتصادی و حمایت پادشاهان. دو مورد	۲۰
۰/۵	شهر نسا، صد دروازه (دامغان)، معبد آناهیتا در شهر کنگاور در استان کرمانشاه، کوه خواجه سیستان و کاخ شهر هتراء (الحضر) در نزدیکی موصل در کشور عراق ذکر دو مورد هر مورد نیم نمره	۲۱
۲۰	موفق باشید - شفیعی	

